

заповѣдва да се учрѣди Българска Екзархия, а на другия день, 28-й Февруария, първия министръ Али паша го съобща на гръцкия цариградски патриархъ и на български-тъ представители. Съ тоя ферманъ Високата Порта званично призна, че съществува и български народъ въ турската държава, а не само румски (римски, гръцки). Ето какво е съдържание-то на султанския ферманъ: 1) Съставя се единъ особенъ духовенъ окръгъ, подъ наименование *Българска Екзархия*, която ще обема съ долупоказани-тъ епархии, още и други нѣкои мѣста, а управление-то на духовни-тъ и вѣроисповѣдни-тъ работи на тоя окръгъ напълно ще е възложено на Екзархия-та; 2) Най-голѣмия по чинъ отъ владици-тъ на тоя окръгъ ще носи название-то *екзархъ*; той ще бѣде всѣкога каноническия предсѣдателъ на българския синодъ, който постоянно ще се нахожда при него; 3) вътрѣшно-то духовно устройство на тая екзархия ще се опредѣли съ особенъ уставъ, който въ всичко трѣбва да е съгласенъ съ вѣроисповѣдни-тъ постановления на Православната Черкова и който ще се поднесе за одобрене и потвърждение на наше-то правителство. Тоя уставъ ще се състави така, щото за въ бѣдѣще патриархъ-тъ да не може посрѣдствено или непосредствено да се намѣсва въ вътрѣшно-то управление на духовни-тъ работи на Екзархията, както и въ избиране-то на екзарха и на владици-тъ. Щомъ се избере екзархъ-тъ, българский синодъ ще съобщава за това на патриарха, който е длъженъ на врѣме да дава, споредъ вѣра-та, потвърдителенъ документъ; 4) екзархъ-тъ, който ще се утвърждава съ мой високъ царски бератъ, ще е длъженъ, съобразно се черковни-тъ правила, да споменува име-то на цариградския патриархъ въ врѣме на богослужение-то; прѣди да се извърши духовно-то, споредъ вѣра-та, избиране на достойно-то за екзархъ лице, за това лице ще се иска съизволение-то и одобрене-то на правителството ми; 5) на екзарха се позволява да се отнася на право до мѣстни-тъ власти, а въ нужда и до Високата ми Порта, за работи, които се отнасятъ до мѣста-та подъ негово-то вѣдомство и за които работи законно и правилно е надлеженъ да посрѣдствува. Берати-тъ, които щѣтъ се даватъ на духовни-тъ лица подъ негово-то вѣдомство, щѣтъ се издаватъ по представление отъ екзарха; 6) за работи-тъ, които се отнасятъ до православно-то вѣро-